

Italijanski jezik je poetičen in muzikaličen že samnasebi, zato se dobro čita, tudi kar ni s posebno spretnostjo preloženo. Če čitamo:

Nel giardino cantando guiliva,
mazzolini di fiori intrecciava,
e quand' egli a trovarla veniva
arrossiva, confusa e tremava

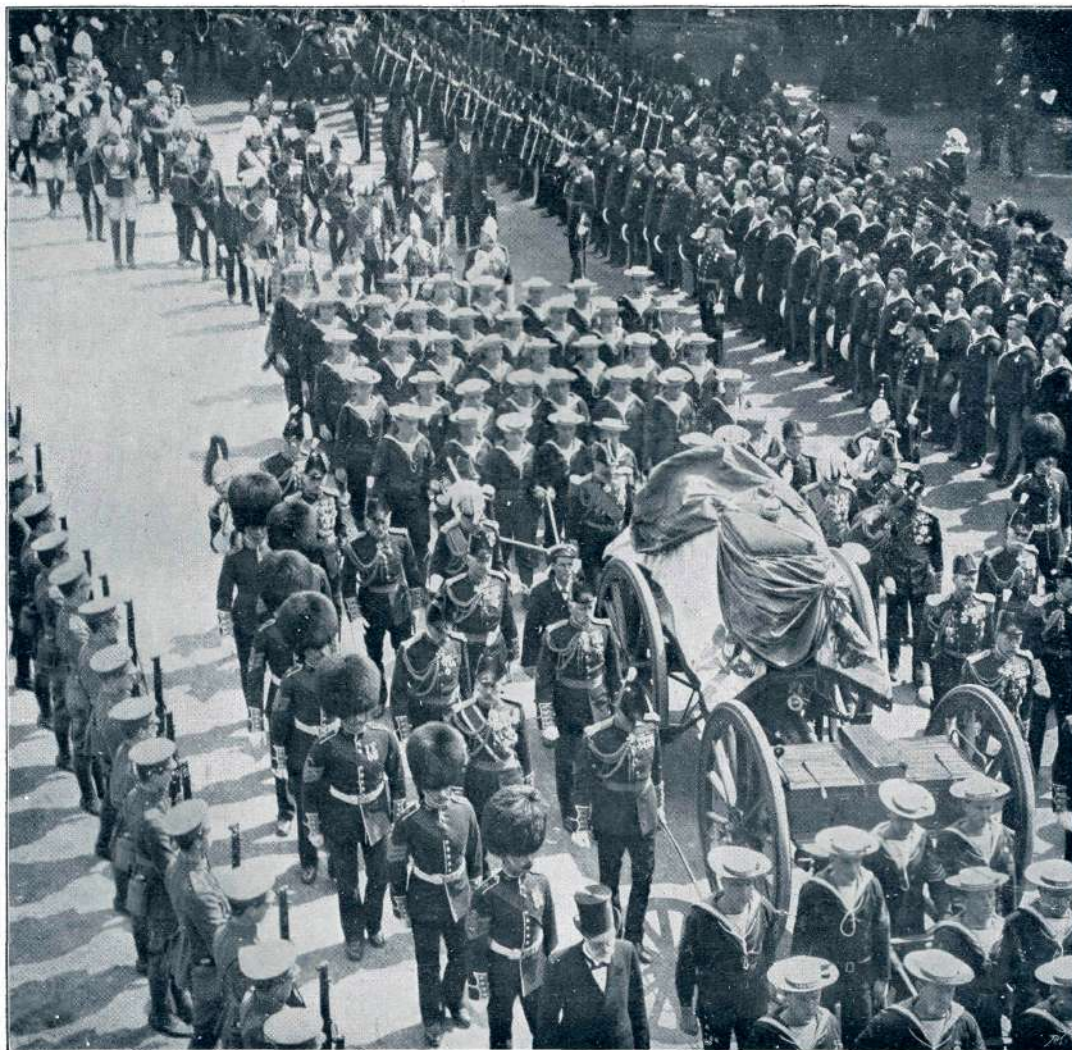
pač ne čutimo, da je to prevod Gregorčičeve pesmi „Njega ni!“ Koliko krajše in živeje je to Gregorčič izrazil v svoji nedosežni dikciji!

Sicer pa so prevodi Kušarjevi boljši od njegove literarnozgodovinske znanosti. Skoda, da dobe Italijani antologijo jugoslovanskih pesnikov s tako napačno tendenco!

Dr. E. L.

Plitvička jezera i njihova okolica. Spisal profesor Dragutin Franić, Zagreb 1910. XVI+438. — Jako težko nalogo je prevzel profesor Franić, spisati geografsko delo za lajika in znanstvenika. Reči moramo, da jo je prav dobro rešil. V knjigi imamo vsako najmanjše vprašanje, tičoč se tega bisera

hrvaške zemlje, obdelano uprav temeljito. Razporedba je tudi dobra. Pelje nas najprvo od vseh strani do jezer, jih splošno opiše glede prirodne veličastnosti, vetrov, klime, vremena, padavine, zdravja, športa itd. za vsakega razumljivo, in nam poda potem natančno sliko vseh šestnajsterih jezer — toliko jih našteje on, pristavi pa, da jih štejejo drugi do 25. Pri vsakem je posebej opisana lega, okolica, obseg, boja vode, pritoki, odtoki itd. Za geografa je posebno zanimiv odstavek o slapovih Plitvice in Korane ob koncu dolge jezerske črte, potem sestavka o geološki gradnji in fizikalnih pojavih; da moremo to razumeti, nam opiše v posebnem poglavju nastajanje Krasa, njegove lastnosti in posebnosti. Pri tem se ozira seveda v prvi vrsti na znanstvena raziskavanja, a za lajika je vpletenih vse polno črtic, zgodbic, ljudskih pripovedk itd., da nas čitanje nikdar ne utruji, ampak z zanimanjem sledimo krasnim izvajanjem. Naravoslovec dobi v knjigi cel odstavek o favni in flori, narodnogospodarskim razmeram posveča pisatelj posebno pozornost, vneto zagovarja pogozdovanje Krasa, se rad

POGREB KRALJA EDVARDA VII.: RAKEV NA LAFETI S SPREMSTVOM VLADARJEV

mudi pri prebivalcih kraške Like in nas seznanja z njihovimi običaji i. dr. Koncem knjige nam poda zgodovino raziskovanja in upoznavanja jezer. Literatura, ki jo je uporabil, ima poseben odstavek. Nad vse hvalevredno je, da se je oziral na moderni čas, na svetovni promet, da nam je opisal vse, kar more zanimati turista, izletnika in letoviščarja: izprehode, prenočišča, društveni hotel itd.; še celo cene prenočišč, vožnje itd. so označene tako, da mora knjiga zadovoljiti vsakogar in se more tudi v tem oziru kosati z najboljšimi potopisnimi deli. Zemljevid ni prav uvezan in pri manjšem preglednem zemljevidu bi se morala opustiti nazivanja Klagenfurt Villach, Graz itd. Posebno diči knjigo neizmerna ljubav do hrvaške domovine,

ki nam odseva iz vsakega odstavka, iz vsake besede. Kdor z zanimanjem čita posamezna poglavja, ta mora vzljubiti te bajnokrasne kraje, „biser, kojim se Hrvatska ponositi može“, to „evropsko posebnost“, „jedinstvenu ljepotu božje prirode“, kraje, o katerih pravi sloveči potopisec Maier: Mislil sem, da me nič več na svetu ne more iznenaditi, a Plitvička jezera so me. — Ko bodo prometne zveze boljše, bodo gotovo tudi Slovenci radi pohitevali v to oazo največje naravne lepote in razumeli pisatelja, ako, prevzet ljubezni do te posebnosti hrvaške domovine, vzklikne: „Da, tako što lijepo i veličajno nema nigdje više v svijetu. Taj dragulj pripada Tebi, Tebi, jedina ljubljena Hrvatska, moja domovino!“

Dr. V. Š.

To in ono.

Šolski koncerti „Glasbene Matice“.

„Glasbena Matica“ prireja k sklepu vsakega šolskega leta javen šolski koncert, v katerem nastopajo boljši gojenci z uspehi svojih glasbenih studij. Letos je Matica priredila celo tri šolske koncerte, ker število učencev narašča od leta do leta, in uspehi nič manj. Šolski koncerti so se vršili dne 9, 13. in 15. junija v veliki dvorani „Uniona“ in so jo vsakikrat napolnili z izbranim občinstvom. Gojenci „Glasbene Matice“ so nastopili večinoma na klavirju, dalje v petju, violini in flavti. Produkcije gojencev so pokazale, da je glasbeni pouk v najboljših rokah, da je poučna metoda prav dobra, da so gojenci naderjeni in marljivi, da se znajo vglobiti v duha skladb, se ne ustrašijo tehničnih težkoč, marveč razumno in pogumno izvajajo naloge, ki so jih prejeli od svojih učiteljev.

Nastopili so gojenci iz pevske šole koncertnega vodja g. M. Hubada, g. Gerbiča; iz klavirske šole gospdč. Prelesnikove, gg. Gerbiča, Vedrala in Pavčiča; iz violinske šole g. Vedrala in iz šole g. Breznika za flavto.

V petju so se posebno izkazali: Emil Rumpelj, Leopold Kovač, Pavla Tominšek, Pipa Tavčarjeva, Ivanka Hrast, zlasti Pavla Bole. V klavirju: Viljem Ločnik, Albin Dežela, Ciril Ličar, zlasti Janko Ravnik; potem Jela Jelačin, Filipa Zupančič, Vida Lapajne, zlasti Mara Kabaj in Danica Kobler. V flavti Rajko Stojec; na goslih zlasti Viljem Ločnik in Ivan Trost. Proizvajanja Pavle Bole in Ivana Trosta so bila naravnost dovršena in so presegala pojem šolskega koncerta.

Taki glasbeni javni izpiti so jako koristni; mladina se vadi javnega nastopa, navdaja jo nekaj umetniški ponos, brez katerega itak ni višjega poleta, in občinstvo, zlasti sorodniki gojencev, se prepričajo o njihovem glasbenem napredku. Ako je poleg vere dobra glasba najvišja postojanka kulture, tedaj smemo po uspešnem delu „Gl. Matice“ soditi, da Slovenci v kulturi niti najmanj ne zaostajamo za drugimi narodi.

P. H. S.

09660

Nadškof Milinović.

„Dom in Svet“ prinaša sliko barskega nadškofa Milinovića, kateri pridamo nekatere životospisne črtice. Milinović se je rodil dne 24. februarja 1833. v selu Lovreč v Dalmaciji. Šolal se je osem let v Sinju, vstopil v frančiškanski

red in po dovršenih modroslovnih in bogoslovnih studijah tri leta supliral na sinjski gimnaziji. L. 1862. je bil poslan na dunajsko vseučilišče proučavati filologijo, zgodovino in geografijo. V filologiji mu je bil učitelj slavn naš rojak Miklošič, ki je zelo ljubil Milinovića in ga tudi obiskaval.

NADŠKOF MILINOVIĆ

Po dovršenih izpiti je bil dolgo vrsto let gimnazijski profesor in pozneje tudi ravnatelj, ljubljn in spoštovan od tovarišev in učencev. Znal je namreč krasno spajati avtoriteto učitelja s pravo očetovsko ljubeznijo. Ob nedeljah in zlasti v postu je pridigoval po raznih krajih z velikim uspehom, marljivo tudi pisateljaval in časniki so prinašali